

Mile Mirko

Mile Mirko

Viata și leacurile Sfintei
Hildegard von Bingen

Tehnoredactare: Sorin Sava

Copertă: Sorin Sava

Redactare și Corectură: Dușa Udrea-Boborel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Mile Mirko

Viața și leacurile Sfintei Hildegard von Bingen / **Mile Mirko;**

- București: Nicol, 2017

ISBN 978-606-8558-36-3

821.111(73)-31=135.1

Mile Mirko

Viața și leacurile Sfintei Hildegard von Bingen

Editura Nicol

Cuprins

Cuvânt-înainte	11
Capitolul I	
Viața Sfintei	15
Personalitatea Sfintei și contextul religios și istoric	15
Genitorii și nașterea Sfintei	23
Educația	26
Viața monahală	29
Secretarii Sfintei Hildegard von Bingen	35
Vindecări miraculoase	38
Viziuni	39
Profeții	44
Decăderea creștinismului	45
Cometa devastatoare	46
Antihristul va pune stăpânire pe omenire	48
Capitolul II	
Opera	51
Complexitatea operei	51
Scrierile teologice-vizionare	53
Liber vitae meritorum	58
Liber divinorum operum	60
Scrierile științifice-medicale	61
Physica	65
Causae et curae	66
Autenticitatea operei și critica	
Medicamentului Hildegard	69
Compozițiile muzicale	71
O Tu ilustrata	74
Lingua ignota	75
Corespondența	76
Turnee de predicare	78
Capitolul III	
Trecerea Sfintei în neființă	81
Beatificarea și procesul de canonizare	81

Capitolul IV	
Citate din scrierile Sfintei	83
Texte ale compozițiilor	88
Capitolul V	
Omagieri ale Sfintei	92
Primele ediții importante ale scrierilor lui Hildegard von Bingen, după moartea sa	92
Interes modern	92
Compozițiile lui Hildegard în înregistrări	94
Discografie și înregistrări în muzica modernă	96
Comemorări și manifestări de diferite facturi	97
Biserici așezate sub patronajul Sfintei Hildegard von Bingen	97
Clădiri denumite după Hildegard	98
Nume de străzi purtând numele Hildegard von Bingen	99
Grădini botanice (cu plante medicinale) purtând numele Hildegard	100
Capitolul VI	
Lista de plante medicinale folosite de Sfânta Hildegard	101
Când se culeg plantele	105
Când să se folosească remediile pentru cel mai puternic efect	106
Ce se folosește din plante	106
Cum se usucă plantele	107
Diferite tipuri de remedii	107
Cum se administrează	108
Când și cum se iau remediile	108
Capitolul VII	
Mâncăm, dar știm ce mâncăm?	109
Legume	109
Plante și verdețuri	113
Cereale	118
Condimente	119
Fructe	121
Produse de origine animală	126
Mierea de albine	126

Laptele	127
Carne de păsări și animale domestice	127
Carne de păsări și animale sălbatice	129
Specialități de carne	130
Ouăle	130
Peștele	131
Capitolul VIII	
Mâncăm, dar știm cum mâncăm?	133
Capitolul IX	
Bolile și leacurile	139
Alergia la fân și polen	139
Afecțiuni ale ficatului	139
Afecțiuni ale inimii	141
Afecțiuni ale pielii	144
Afecțiuni ale plămânilor	148
Afecțiuni ale splinei	149
Afecțiuni femeiești	151
Amnezie / o bună memorie	152
Arsuri	153
Boli de cap	153
Boli de stomac și intestine și tot ce ține de măruntaie	154
Boli / dureri de mână, de braț	157
Buze umflate	158
Căderea părului	158
Depresie / melancolie	158
Dureri în gât	160
Epilepsie	160
Epuizare	161
Farmece / vrăji / deochi	162
Fracturi	162
Furie / boli psihice	163
Gută (reumatism, pareză și artroză)	163
Infertilitate la bărbați	167
Insomnie	168

Junghiuri	168
Leșin	169
Libidou sau senzualitate excesivă	170
Lipsă de apetit	170
Mătreață	170
Mirosul urât din gură	170
Molii de haine	171
Mușcătura de câine	171
Mușcături de păianjeni și înțepături de insecte	171
Nas umflat	171
Otrăvire / intoxicație	172
Parkinson	172
Paradontoză / gingivită / pierderea dinților	172
Păduchi	173
Pierderea vorbirii	173
Purici	174
Probleme ale ochilor	174
Probleme ale picioarelor	176
Probleme legate de rinichi	177
Răceală / febră	178
Răgușeală	179
Răni	180
Respirație greoaie	180
Retenție de apă în picioare și în corp	180
Ruptură de prapure (hernie)	181
Sângerări	181
Secreții rele / infecții	182
Surzenie	182
Transpirație excesivă	183
Tumoare la testicule	183
Tuse	184
Vise rele	184

Capitolul X

Metale și cristale folosite ca remedii	185
Agat	185
Ametist	186
Acvamarin	187
Argint	188
Aur	188
Calcedon	189
Carneol	189
Chihlimbar	189
Cupru	190
Crizopras	190
Cristal de stâncă	191
Diamant	191
Hiacint	192
Hzolit	193
Jasp	193
Onix	195
Oțel	196
Prazem	197
Rubin	197
Safir	198
Smarald	199
Topaz	200
Plumb, zinc și aramă	200

Capitolul XI

Diete în caz de boală	201
Dieta la bolile de ficat	201
Dieta la bolile de plămâni	201
Dieta la schizofrenie	202
Dieta la epilepsie	202
Dieta în caz de febră	203
Dieta la lăsarea de sânge din venă	203
Dieta la pierderea de sânge	204
Dieta pentru femei cu menstruația dereglată	204

Lăsatul de sânge din venă	205
Ce sunt venele și roștul lor	205
Lăsatul de sânge din venă	207
Afecțiuni și probleme pentru care se recomandă	207
Recomandări privind timpul în care să se practice	209
Cum se procedează	210
De câte ori pe an și în ce cantitate se poate lua sânge cu scop terapeutic	211
Intervalul (de vârstă) în care se poate lua sânge.....	213
Din ce vene se poate lua sânge.....	214
Cine poate lua sânge.....	216
Reguli obligatoriu de urmat.....	216
Ce arată culoarea sângelui.....	217
Aplicarea de ventuze.....	217
Lăsatul de sânge la animale	218
Note explicative	219
Bibliografie	252

Cuvânt-înainte

Deși se încearcă a se implementa ideea că Hildegard von Bingen a primit cunoștințele sale direct de la Domnul – ca fiind dictate ei de „Vocea Luminii” –, în realitate Sfânta însăși nu a pretins niciodată că rețetele sale ar fi avut vreo legătură cu experiența sa de vizionar sau că ar fi fost dictate de autoritatea divină, după propriile sale declarații, ele izvorând din experiența proprie în grădina mănăstirii – în privința cunoașterii plantelor, precum și în privința recomandării de tratamente, din informațiile teoretice câștigate prin amplele lecturi în biblioteca mănăstirii, printre materialele existente aflându-se: lucrarea *Circa instans*; Cartea de istorie naturală din secolul al II-lea *Original Physiologus*, cel mai important atlas cu plante medicinale al Antichității, cu un inventar de aproximativ 500 de plante; *De Materia Medica* a medicului grec Dioscorides Pedanius; *Liber de cultura hortarum*, de Walahfrid Strabon; precum și cea mai utilizată carte de plante medicinale a Evului Mediu, *Macer Floridus*.

În ceea ce privește dobândirea abilităților practice în diagnostic, prognoză și tratamente, cu siguranță aceasta a fost realizată prin practică, combinând tratamentele bolilor fizice, cu metode holistice centrate în principal pe *vindecarea spirituală*, ea devenind bine-cunoscută încă din timpurile sale pentru vindecări în care a combinat aplicarea tincturilor, ierburilor și pietrelor prețioase cu noțiuni teologice derivate din Geneză: „Toate au fost puse pe pământ pentru folosul oamenilor”.

Sfânta Hildegard a reușit performanța de a împleni într-un concept unitar nu doar cunoștințele contemporane despre boli

și medicina naturistă așa cum era ea practică atunci, ci și din cele ale medicinei tradiționale, precum și cele consacrate din tradiția greco-latină, ea folosind predilect numele german al plantei, precum și mai mulți termeni în limba germană pentru boli, tuturor acestora adăugând propriile sale propuneri de diagnosticare și de terapie.

În arta de vindecare primită de la Hildegard se tratează cauzele, și nu simptomele bolilor, omul fiind privit ca un întreg format din trup, suflet și spirit – această artă de vindecare fiind a treia artă de vindecare creștină cunoscută, celelalte două fiind descrise deja în Biblie: credință și rugăciune (sau post și rugăciune).

Nu trebuie uitat că boala îl face și pe creștinul nepracticant să ajungă înapoi la credința și la încrederea în Dumnezeu, credință care este mai importantă decât oricare alta, având în vedere că trupul moare, dar sufletul trăiește veșnic, chiar Sfânta făcând uneori precizarea că vindecarea (deși leacul e bun) nu va avea succes „Dacă Domnul nu vrea asta”.

În ceea ce privește aplicarea *ad litteram* a leacurilor, există, desigur, o mică problemă, acestea fiind transmise, de regulă, fără niciun tratament sau tehnici de vindecare și extrem de rar într-un rețetar funcțional, în sensul modern, fiind mai degrabă o imagine a persoanelor sănătoase și a celor bolnave, practic fiind vorba despre modalitățile concrete de realizare a unei vieți sănătoase.

Amintind deja anterior descrierea destul de vagă – „suma pe care o persoană însetată o poate înghiți într-o singură înghițitură” –, apreciată, după experimente moderne, ar fi între 65 și 100 de grame; voi mai da un singur exemplu, amintind rețeta recomandată în cazul pierderii auzului ca rezultat al unor infecții: „Ia galangal și o treime de praf de aloe vera, iar de două ori mai mult oregano decât galangal. Și frunze de piersic tot așa de mult ca și oregano. Fă din astea un praf pe care să-l iei zilnic înainte și după masă”.

Chiar dacă măsuri exacte nu se găsesc în rețetele originale, cel cu credință le poate singur experimenta (fără a apela la

rețete oferite de dr. Hertzka și dr. Strehlow drept *Medicamentul Hildegard*) după indicațiile descrise de Hildegard însăși, fiind de la sine înțeles că leacurile trebuie luate numai pentru bolile descrise de Hildegard și la modul descris de ea.

Alegând calea de a oferi cititorului nu doar rețete în spiritul cărților sale, fără a o pângări cu păreri personale (exceptând parantezele explicative obligatorii), îmi voi argumenta considerațiile anterioare privind *Medicamentul Hildegard*, citând considerentele unor ilustre personalități:

- Teoreticianul Heinrich Schipperges, deși a văzut în *Causae et Curae* mai multe ulterioare completări evidente și repetări neautentice, afirmă: „Nu trebuie să se concluzioneze că pe pasaje lungi și cu atât mai puțin întregul text ar fi fals. Am găsit suficiente dovezi că autorul a fost chiar Hildegard von Bingen”. (Atenție e vorba despre *Causae et Curae*, nu despre *Medicamentul Hildegard*!).

- Istoricul medical Klaus-Dietrich Fischer, consideră că „... nu se poate face autenticitatea lui Hildegard, pentru că modul ei de a gândi și stilul sunt atât de ciudate că nu poate exista nicio îndoială rezonabilă cu privire la legătura cu lucrările vizionare și declarații de antropologie, natură și cosmos, dar natura și conținutul lucrării sunt predominant hildegardian”.

Istoricul medical Irmgard Müller, care a publicat mult pe scrierile naturiste Hildegard, se referă la așa-numitul *Medicament Hildegard* ca nefiind autentic: „adevărat ar fi, așadar, să fie menționat ca *Medicament Hertzka*. A fost o strategie de piață, în mod conștient fiind menționată Hildegard, pentru profit”.

- Istoricul Axel Helmstädter afirmă: „Hertzka și Strehlow urmează o abordare extrem de comercială, sugerând că recomandările medicale ale lui Hildegard sunt de origine divină. Cu toate acestea, acest lucru nu poate fi corect, deoarece informațiile adunate de texte medicale Hildegard nu se bazează pe experiențele sale vizionare și tratate religioase”.

Pentru a spune adevărul-adevărat despre *Medicamentul Hildegard*, acesta este doar inspirat de scrierile Sfintei, cei doi recomandând rețete în care gramajul (proporțiile) reprezintă rezultatul experimentărilor lor, de la sine adăugând rețete nerecomandate/necunoscute de către Hildegard von Bingen sau eliminând rețete care lor li s-au părut ineficiente sau nepotrivite bolilor respective, tot ei recunoscând, după simptome (?), boli inexistente secolului al XII-lea – practic, vorbind, așadar, despre cărți scrise de către cei doi (Gottfried Hertzka și Wighard Strehlow), nu neapărat rele sau în esență greșite, dar care sunt doar (vag) inspirate de *Liber subtilitatum diversarum naturarum creaturarum*.

*

Cu siguranță, atunci când vorbim despre divinitatea rețetelor lui Hildegard nu facem vreo referire la *scrierea în transă*, Divinitatea manifestându-se prin înzestrarea cu harul Dumnezeiesc al talentului vindecării.

* *Medicamentul Hildegard* este un termen fondat în anul 1970 de către medicul austriac Gottfried Hertzka (n. 12 septembrie 1913 în Bad Gastein – 6 martie 1997), care și-a bazat activitatea de medic studiind scrierile Sfintei, dovadă fiind multe dintre cărțile pe care le-a publicat: *Deci, Dumnezeu vindecă. Medicamentul St. Hildegard von Bingen ca un nou tratament naturist; Miracolul de medicament Hildegard și Manual de medicină Hildegard*.

Wighard Strehlow (n. 22 septembrie 1939 în Stettin), chimist la Universitatea din Berlin, practician nonmedical, șeful Centrului Hildegard Bodensee în Allensbach și autor a numeroase cărți de medicină de Hildegard von Bingen, este actualmente cel mai proeminent reprezentant al Medicamentului Hildegard.

Un studiu *Forsa*, făcut în anul 2003, 3% dintre germanii intervievați foloseau *medicamentul Hildegard*, fiind de menționat și faptul că tratamentul este aplicat și în numeroase sanatorii, majoritar în Germania și Austria.

Capitolul I Viața Sfintei

Personalitatea Sfintei și contextul religios și istoric

Hildegard de Bingen (n. cca 1038 - †1179) (germană: *Hildegard von Bingen*, latină: *Hildegardis Bingensis*, de asemenea, cunoscută și sub numele de *Saint Hildegard* sau *Sibyl a Rinului*), una dintre cele mai importante reprezentante ale misticismului [1] german din Evul Mediu, a fost o călugăriță aparținând *Ordinului Benedictinilor*

(„Ordo Sancti Benedicti”) [2], stareță începând cu anul 1136, care și-a dedicat întreaga viață slujirii lui Dumnezeu, prin practica unor discipline diferite, ca: religie, medicină, biologie și muzică; a supervizat executarea miniaturilor la manuscrisul de la Rupertsberg al primei sale lucrări: *Liber Scivias Domini* (Cunoașterea căilor Domnului), fiind în aceeași măsură o figură proeminentă a vremurilor sale, și nu numai, în domenii la fel de variate, exprimându-se ca scriitor și poet, compozitor – *Ordo Virtutum*, una dintre compozițiile sale constituindu-se într-un exemplu timpuriu de teatru liturgic, probabil cel mai vechi cântec moralizator – filosof, mistic-creștin și vizionar. De asemenea, trebuie amintit faptul că ea a fondat mănăstirile din Rupertsberg (în 1150) și Eibingen (în 1165).

În Evul Mediu, într-o vreme în care nouă zecimi din populația Europei era analfabetă, într-o vreme în care femeile erau considerate ființe inferioare bărbaților, în sfârșit, într-o vreme în care călugărițele alcătuiau mai degrabă o tagmă de femei umile, Hildegard von Bingen a fost unul dintre cărturarii cei mai respectați ai Europei, reușind să-și clădească o reputație grandioasă, și un bun renume, ca erudită și muziciană, gândirea sa, materializată prin vasta operă lăsată drept moștenire, păstrându-și și acum – în cea mai mare parte – nealterată valoarea.

*

Pentru a înțelege pe deplin personalitatea și rolul jucat de Sfânta Hildegard von Bingen trebuie citate cuvintele rostite de către Papa Benedict al XVI-lea [3] din zilele de 1 și 8 septembrie 2010:

„Iubiți frați și surori,

În anul 1988, cu ocazia Anului Marian, venerabilul Ioan Paul al II-lea [4] a scris o scrisoare apostolică intitulată „Mulieris dignitatem”, tratând despre rolul prețios pe care femeile l-au desfășurat și-l desfășoară în viața Bisericii. Biserica mulțumește pentru toate manifestările geniului feminin apărute în decursul istoriei, în mijlocul tuturor popoarelor și al tuturor națiunilor; mulțumește pentru toate charismele pe care Duhul Sfânt le dăruiește femeilor în istoria poporului lui Dumnezeu, pentru toate victoriile pe care ea le datorează credinței, speranței și carității lor; mulțumește pentru toate roadele de sfințenie feminină.

Și, în acele secole ale istoriei pe care noi în mod obișnuit le numim Evul Mediu, diferite figuri feminine se remarcă prin sfințenia vieții și bogăția învățaturii.

(...) Hildegard devenită maestră a comunității (...) a desfășurat această misiune folosind capacitățile sale de femeie cultă, înaltă din punct de vedere spiritual și capabilă

să înfrunte cu competență aspectele de organizare a vieții de asceză.

(...) stilul cu care exercita slujirea autorității este exemplar pentru orice comunitate călugărească: ea trezea o sfântă emulație în practicarea binelui, astfel încât, așa cum reiese din mărturiile timpului, maica și fiicele se întreceau în a se stima și în a se sluji reciproc.

(...) Așa cum se întâmplă mereu în viața adevăraților mistici, și Hildegard a voit să se supună autorității persoanelor înțelepte pentru a discerne originea viziunilor sale, temându-se că ele erau rod al iluziilor și că nu veneau de la Dumnezeu.

(...) Papa Eugen al III-lea [5] (...) a autorizat-o să scrie viziunile sale și să vorbească în public. Din acel moment prestigiul spiritual al Sfintei a crescut tot mai mult, așa încât contemporanii i-au atribuit titlul de „profetesă teutonică”.

Dragi prieteni, acesta este sigiliul unei experiențe autentice a Duhului Sfânt, izvorul oricărei charisme: persoana depozitară de daruri supranaturale nu se mândrește niciodată cu ele, nu le arată în mod ostentativ și, mai ales, arată ascultare totală față de autoritatea ecleziastică. De fapt, orice dar împărțit de Duhul Sfânt este destinat spre edificarea Bisericii, iar Biserica, prin Păstorii ei, îi recunoaște autenticitatea.

(...) această mare femeie „profetesă”, care vorbește cu mare actualitate și astăzi nouă, cu capacitatea ei curajoasă de a discerne semnele timpurilor, cu iubirea ei față de creație, medicina ei, poezia ei, care astăzi este reconstruită, iubirea ei față de Christos și față de Biserica Sa, suferindă și în același timp rănită de păcatele preoților și laicilor, și cu atât mai iubită ca trup al lui Christos. Așa ne vorbește sfânta Hildegard.

(...) Sfânta Hildegard de Bingen, importantă figură feminină din Evul Mediu, care s-a remarcat prin înțelepciune spirituală și sfințenie a vieții”.